

POLSKIE TOWARZYSTWO BADAŃ NAD WIEKIEM OSIEMNASTYM

00-330 Warszawa, ul. Nowy Świat 72, p. 131; fax: 826-99-45; e-mail: kontakt@ptbnwo.pl

Warszawa, 9 grudnia 2025 roku

Szanowni Państwo,

W roku 2027 minie pięć lat od ostatniego, IV Kongresu Badaczy Wieku XVIII, który odbywał się we wrześniu 2022 r. w gościnnych progach Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Kilkudniowe obrady zgromadziły wielu badaczy, zajmujących się wiekiem XVIII i dały możliwość prezentacji ich dorobku, dyskusji i wymiany poglądów. Efekty obrad, pod postacią obszernego tomu pokongresowego pt. *Wiek osiemnasty od kuchni. IV Kongres Badaczy Osiemnastego Wieku*, ukazały się w 2024 r.

Na rok 2027 zaplanowaliśmy ponowne spotkanie, aby można było przedstawić wyniki nowych badań, zaprezentować efekty inicjatyw naukowych, zastanowić się wspólnie nad stanem wiedzy o wieku XVIII.

Na zebraniu Zarządu Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekiem XVIII w dniu 17 października 2025 r. podjęto decyzję o zainicjowaniu prac nad **V Kongresem Badaczy Osiemnastego Wieku**. Organizatorem zjazdu będą Polskie Towarzystwo Badań nad Wiekiem Osiemnastym i Wydział Historii Uniwersytetu Warszawskiego we współpracy z Muzeum Łazienki Królewskie. Planowany termin to **15 – 17 września 2027 roku w Warszawie**.

Godność członków Komitetu Honorowego Kongresu zechciały przyjąć następujące osoby: honorowy prezes PTBnWO, prof. Teresa Kostkiewiczowa, prof. Zofia Zielińska, prof. François Rosset i prof. Jerzy Dygdała.

Temat przewodni Kongresu w 2027 r. to:

„Wiek XVIII. Stolica i kraj”

Ma on otwierać zarówno pole do wieloaspektowych rozważań naukowych na temat przemian roli Warszawy w XVIII w., jak również nieco szerzej, przemian osiemnastowiecznych stolic europejskich. Zachęca do refleksji nad XVIII wiekiem, jako epoką dynamicznych, wielonurtowych i nie zawsze linearnych przeobrażeń, dokonujących się na wielu płaszczyznach i w odniesieniu do różnych zagadnień (historycznych, politycznych, filozoficznych, kulturowych, artystycznych, literackich i innych)

Zaproponowane hasło „*Wiek XVIII. Stolica i kraj*” stwarza możliwość prezentowania dokonań przedstawicieli rozmaitych kierunków badawczych, sytuujących się na rozmaitych płaszczyznach problemowych i przedmiotowych poczynszy – przykładowo – od kwestii społeczno-gospodarczych, politycznych, ustrojowych i kulturowych relacji między stolicą a resztą kraju (prowincją?) w czasach

szeroko rozumianego osiemnastego stulecia. Ma prowokować do stawiania pytań i dawania – nie zawsze oczywistych – odpowiedzi.

Część naukowa Kongresu obejmować będzie: 1) obrady plenarne, 2) dyskusję panelową z udziałem zaproszonych gości oraz 3) obrady w sekcjach tematycznych. Przewidywane formy udziału w obradach Kongresu to: wystąpienia zamawiane (wygłaszane i dyskutowane podczas obrad plenarnych), referaty kwalifikowane (wygłaszane i dyskutowane podczas obrad w sekcjach) oraz komunikaty (nadesłane przed rozpoczęciem Kongresu i udostępnione uczestnikom w formie plików pdf lub drukowanych materiałów, a następnie dyskutowane podczas obrad w sekcjach).

Pokłosiem Kongresu będzie publikacja monograficznego tomu zbiorowego.

Decyzją Zarządu PTBnWO do Komitetu Organizacyjnego V Kongresu weszli: prof. Dr hab. Anna Grześkowiak-Krwawicz (IBL PAN), prof. dr hab. Michał Zwierzykowski (UAM, Prezes PTBWO), dr hab. Urszula Kosińska, prof. ucz. (WH UW), dr hab. Dorota Dukwicz, prof. IH PAN, prof. Izabela Zatorska (Inst. Romanistyki UW), dr Piotr Skowroński (Muzeum Łazienki Królewskie), dr Rafał Waszczuk (WH UW)

Prosimy o zgłaszanie do końca marca 2026 r. na adres kongres2027@gmail.com

proponowanych przez Państwa tematów sekcji wpisujących się w problematykę Kongresu.

Następnym krokiem po zatwierdzeniu listy sekcji (o czym poinformujemy w osobnym piśmie) będzie rozesłanie do wszystkich członków Towarzystwa zachęty do zgłaszania tematów oraz abstraktów referatów i komunikatów.

Odezwy kongresowe i informacje dotyczące Kongresu będą umieszczane na stronie internetowej PTBnWO: www.wiekosiemnasty.pl

Z wyrazami szacunku

Komitet Organizacyjny

V Kongresu Badaczy Wieku Osiemnastego